

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ»

(кафедра регіонального управління, місцевого самоврядування
та управління містом)

Місія: підготовка посадових і виборних осіб місцевого самоврядування, службовців органів місцевого самоврядування, представників громадського сектору, здатних забезпечувати демократизацію суспільного життя як необхідну передумову становлення громадянського суспільства.

Предмет: методи, механізми та інструменти розвитку системи місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади.

Очікуване місце роботи випускника: органи місцевого самоврядування, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Адміністрація Президента України, центральні та місцеві органи виконавчої влади, залучені до процесів реалізації державної політики у сфері місцевого самоврядування; службовці, що працюють в органах місцевої виконавчої влади; посадові і виборні особи місцевого самоврядування: голови обласних, районних, районних у містах рад та їх заступники; міські голови; секретарі місцевих рад; заступники міських голів з питань діяльності виконавчих органів ради; керуючі справами виконавчих апаратів рад; керівники управлінь і відділів виконавчих органів рад; відповідальні працівники виконавчих комітетів; керівники комунальних служб та підприємств, представники громадських організацій.

Навчальні дисципліни/ кредити:

1. Децентралізація та розвиток місцевого самоврядування / 4

Структура та зміст децентралізаційних процесів. Світові моделі місцевого самоврядування. Європейська Хартія місцевого самоврядування Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Чинники розвитку місцевого самоврядування. Процеси добровільного об'єднання територіальних громад. Реалізація місцевого самоврядування в умовах об'єднаних територіальних громад.

2. Місцеві вибори та служба в органах місцевого самоврядування /4

Виборча система на місцевому рівні, ділова гра «Місцеві вибори». Лідерство у місцевому самоврядуванні. Роль і функції голови територіальної громади. Формування та організація роботи команди, підбір кадрів. Організація служби в органах місцевого самоврядування.

3. Регламенти, процедури і рішення органів місцевого самоврядування /4

Правові, мовні і технічні норми підготовки регламентів. Види управлінських рішень в органах місцевого самоврядування. Етикет ділової кореспонденції. Інформаційно-аналітична і консультативна діяльність в органах місцевого самоврядування.

4. Демократія участі та комунікації в місцевому самоврядуванні /5

Поняття та сутність демократії участі/партисипативної демократії у місцевому самоврядуванні. Принципи Good Governance та їх реалізація в Україні. Механізми прямої/безпосередньої демократії на місцевому рівні. Розробка проектів локальних нормативних актів. Запровадження партисипаторного (громадського) бюджету. Система комунікацій на місцевому рівні.

5. Місцевий економічний розвиток /4

Концепції та принципи місцевого економічного розвитку. Методи, прийоми, технології діагностики готовності громад до місцевого економічного розвитку (кейс). Ідентифікація стратегічних і тактичних інструментів місцевого економічного розвитку. Джерела фінансування місцевого економічного розвитку. Моніторинг і оцінювання місцевого економічного розвитку.

6. Планування розвитку територіальної громади /4

Концептуальні основи планування і проектування розвитку громади. Організація роботи з формування концепцій та стратегій розвитку територіальної громади. Розробка комунікаційної стратегії у процесі стратегічного планування. Етапи планування розвитку територіальної громади. Розвиток людського та соціального потенціалу громади.

7. Управління комунальною власністю /4

Конституційно-правові засади інституту комунальної власності. Система управління комунальною власністю. Управління комунальними землями. Методи, технології управління для вирішення проблем планування розвитку територій на місцевому рівні, розробки спільних рішень. Механізм публічно-приватного партнерства для розвитку комунального сектору.

8. Бюджетна політика на місцевому рівні /4

Місцевий бюджет як фінансова основа місцевого самоврядування. Місцеві податки і збори. Бюджети об'єднаних громад. Міжбюджетні відносини, трансферти, субвенції. Місцеві запозичення. Бюджетний процес на місцевому рівні. Програмно-цільовий метод формування місцевих бюджетів.

9. Організація надання послуг населенню /4

*Формування та управління ринком послуг населенню. Концепції та технології надання послуг населенню на місцевому рівні
Реклама та комунікації у процесі надання послуг населенню. Створення та організація діяльності Центрив надання адміністративних послуг. Управління якістю надання послуг.*

10. Співробітництво територіальних громад /3

Повноваження органів місцевого самоврядування, пов'язані з питаннями співробітництва територіальних громад, принципи та засади їх правової регламентації. Європейський та український досвід співробітництва територіальних громад. Рішення з питань формування та розвитку співробітництва територіальних громад. Визначення очікуваних переваг і перешкод застосування співробітництва територіальних громад. Управління ризиками і механізми розв'язання конфліктів.

Компетентності і результати навчання:

- розуміння сутності державної політики у сфері місцевого самоврядування та вміння визначати елементи системи місцевого самоврядування, чинники та динаміку їх розвитку;
- вміння формулювати пропозиції щодо розподілу повноважень між центральними, місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування, а також між елементами системи місцевого самоврядування;
- розуміння сутності та типів світових моделей місцевого самоврядування, Європейської хартії місцевого самоврядування та спроможність адаптувати елементи світових моделей місцевого самоврядування у вітчизняну практику;
- вміння застосовувати знання щодо організації виборчого процесу на місцевому рівні та формування структур виконавчих органів місцевого самоврядування для

- організації у межах своїх повноважень проведення місцевих виборів;
- навички створення на основі концепції лідерства дієздатної команди щодо вирішення завдань органів місцевого самоврядування;
  - навички щодо використання правових, мовних і технічних норм підготовки регламентів і документів, проведення інформаційно-аналітичної і консультативної діяльності в органах місцевого самоврядування та спроможність підготовки регламентів, розробки та прийняття індивідуальних і нормативних управлінських актів органів місцевого самоврядування;
  - спроможність розробки Статуту територіальної громади, Положення про старосту; положень про форми прямої демократії, Регламенту місцевої ради, механізмів громадського контролю;
  - впровадження принципів «доброго врядування» у функціонування системи місцевого самоврядування населеного пункту, розробка та використання партиципаторних бюджетів;
  - вміння організувати роботу з планування та проектування розвитку територіальної громади для вирішення конкретних проблем: ініціація, розробка, технологізація рішення, ресурсне забезпечення, організація виконання, моніторинг і контроль;
  - спроможність володіти інструментами управління різними видами комунальної власності, генерувати ідеї щодо підвищення ефективності її використання;
  - вміння проводити діагностику готовності територіальних громад до місцевого економічного розвитку, розробляти профіль громади, обирати та застосовувати інструменти місцевого економічного розвитку: стратегічне планування, маркетинг, залучення інвестицій, утримання та розширення бізнесу, комерціалізації інновацій, розвитку людських ресурсів;
  - вміння використовувати кластерні підходи у розвитку економіки громад, визначати й оцінювати потенційні джерела фінансування (державно-приватне партнерство, корпоратизація комунальних підприємств, корпоративна соціальна відповідальність, міжнародна технічна допомога, запозичення, та ін.) для здійснення проектів з місцевого економічного розвитку;
  - вміння розробляти бюджетні запити, пропозиції до формування бюджетів територіальних громад (у т.ч. об'єднаних територіальних громад), обґрунтовані управлінські рішення щодо визначення місцевих податків і зборів;
  - спроможність управління якістю надання послуг та надання пропозиції щодо формування та управління ринком послуг населенню, визначати результативність та ефективність надання послуг населенню на місцевому рівні і організувати діяльність Центрів надання адміністративних послуг;
  - вміння розробляти пропозиції та рішення щодо формування та розвитку співробітництва територіальних громад, здійснювати підготовку та укладання договорів з питань співробітництва територіальних громад.

Електронна адреса кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом: mistoua@gmail.com

Телефон: (044) 456-82-77.